

MAGDI KÖNYVE

A művész Székelyudvarhelyen, 1891. február 27-én született. A budapesti Nagymező-utcai polgári iskola után az Iparművészeti Főiskolát végezte el. Számos ifjúsági folyóirat grafikusaként vált ismertté. A cserkészek közkedvelt "Mártonkája" vázlatfüzettel és ceruzával járta a cserkésztáborokat, a hazai és külföldi rendezvényeket. Mindenhol ott volt, pár gyors vonallal mindent élethűen megörökített az utókor számára. Az alacsony, tömzsi kis embert csendesnek, melegszívűnek ismerték. Kedves mosolyával az egyik legismertebb magyar cserkész volt a világon. Képei is ilyenek voltak, mosolygós, vidám gyermekarcai, játékos mozgatai jellemzőek.

Több mint tízezer rajzot készített, könyveket, regényeket illusztrált. Negyvennél több templomban találhatjuk meg oltárképeit vagy freskóit, pl. Balassagyarmaton, Bácsbadikfalván, Csongrádon, Cibakházán, Göllén, Gyöngyösön, Jászberényben, Nagyecsedben, Simontornyan, Szentesen, Szécsényben, Szolnokon és a váci szeminárium kápolnijában. Nagyon szép freskói találhatók többek között a máriabesnyői kapucinus templomban, és a budapesti Szépvölgyi úton lévő Segítő Mária kápolnijában. Sajnos az utóbbi képek megrongálódtak és azokat lemeszelték. A kápolna jelenleg zárva van.

Jllyés doktor

cserkészkönyvei

Márton Lajos grafikai

Első nagy tárlatát 1916-ban rendezte. Hosszú éveken keresztül együtt dolgozott tanítványával és munkatársával, Kékesi Lászlóval. Számos templom mellett az 1938-as Szent Jobb vonat díszkocsiját is együtt festették.

Sok vallásos tárgyú képeslapja mellett több mint 500 cserkész-témájú képeslapja is megjelent. Ezekből több album is készült. Sajnos, a cserkészéletet ábrázoló rajzai 1948-ban az úttörőkkel történt egyesítéskor a Cserkészházból elvesztek, illetve azokat elégették.

1953. január 26-án Budapesten hunyt el. A Farkaréti temetőben temették el, de születésének 100. évfordulóján, 1991. október 18-án a hamvait tartalmazó urnát a budapesti Margit körúton lévő Országúti Ferencs templomba hozták. 1993. május 4-től ugyanebben az urnafülkében nyugszik tanítványa, munkatársa és barátja, Kékesi László is.

Halála után hagyatékának nagy része elkallódott. Szerencsére *Kékesi László*, majd kedves felesége a náluk lévőket megőrizték. Így jöhetett létre ez a kiállítás, melynek fővédnöke özv. *Kékesi Lászlóné* volt, megnyitotta *dr. Roszmuusz András*, a Cserkészsövetség elnöke, majd a művészt *Bokody József* méltatta.

Összeállította: P-y I

A HAJDÚBÖSZÖRMÉNYI KISGRAFIKA-GYŰJTÉS MŰLTJÁBÓL (1978-1997)

A Kisgrafika Barátok Köre 1959-ben alakult meg Budapesten. Célja a kevésbé tehető gyűjtők és a szakterület egymásra találásának segítése. A jó példa nyomán előbb nagyobb városaink (Debrecen, Szeged, Pécs), majd a kisebbek (Cegléd, Makó, Ajka, stb.) is csatlakoztak a nemes ügghöz.

Hajdúböszörményben is viszonylag korán, 1978. január 16-ikán alakult meg a Baráti Kör a művelődési központban. Ebben nagy érdeme volt többek között *Székelyhidi Ágostonnak*, a nemzetközi művésztelep akkori vezetőjének, *Éles Péternek*, a Magyar Képzőművészek Országos Szövetsége megyei titkárának, az ismert mecénásnak, *Szilágyi Imrének*, a Felsőfokú Óvónőképző Intézet grafikusának, *Lázár Imrének*, a könyvtár vezetőjének és *Szabó László* művelődésigazgatójának.

Az alakuló ülésen hazánk egyik legnagyobb gyűjtője, *Dr. Lenkey István* tartott előadást *Az ex libris és a kisgrafika* címmel. Egyidejűleg bemutatták az alábbi, országosan és nemzetközileg ismert művészek 10-10 lapját: *Diskay Lenke*, *Fery Antal*, *Józsa János*, *Stettner Béla*, *Szilágyi Imre* és *Várkonyi Károly*.

Április 16-ikán ismét nagyszabású kiállítást nyitott meg a művelődési központban *Szabó László* *A szovjet ex libris és kisgrafika* címmel. Az anyag "erősségét" mutatta, hogy korábban az Országos Széchényi Könyvtárban volt látható. A böszörményi kör hírére növelte, hogy az országos szaklap, a *Kisgrafika* 1978/2-3. számában *Dr. Lenkey István* bemutatta az egyik alapító tag, *Szilágyi Imre* munkásságát, továbbá itt volt olvasható *Lázár Imre Írók és költők az ex libriseken* címmel publikált írása.

A tagok érdeklődésére jellemző, hogy az *V. Országos Kisgrafikai Találkozó*n Debrecenben 1978. július 2-ikán többen megjelentek a bőszi bőszi körből.

A művelődési központban 1979. október 15-ikén nyílt meg az akkor nemzetközileg egyik legismertebb magyar művészünk, *Stettner Béla kiállítása*, melyet teljes fővárosi szaktekintély, *Dr. Supka Magdolna* előadása vezetett be. A közönség 27 tablón láthatta a művész könyvjegyeit, továbbá 9 nagyméretű monotípiáját – olvashatjuk a *Kisgrafika* 1979/3. számában. A kiállításról a Hajdú-Bihari Naplóban *Lázár Imre* november 1-jén írt részletes ismertetést.

A kör alapító tagjának, *Szilágyi Imrének* több alkalommal jelentek meg ex librisei az országos szaklapban. Így 1982-ben a Tadeus Koduké és Kovács Zoltán Zsolté, 1983-ban Földi Jánosé, 1992-ben Lenkey Istváné.

A Krier Rudolfnak készített könyvjegye 1997-ben a címlapot díszíti. Ugyanebben a számban adja közzé Lenkey István Szilágyi művészetének minden részletre kiterjedő elemzését, az Újvári Zoltán, Lenkey István és Kövér Sándorné nevére készült ex librisek kíséretében.

1992-ben Barcelonában a *Sport és ex libris* című kiadványban látható Szilágyi kisgrafika, 1993-ban pedig a belga *Graphia* című grafikai szaklap illusztrációkkal színesítve ír művészetéről. Teljes alkotásjegyzéke azonban eddig nem jelent meg. Ezért is nagy öröm, hogy napjainkban ezt a hiánypótló munkát, – hihetetlen ambícióval a Városi Bélyeggyűjtő Kör titkára, *Csernáth Gábor* végzi. A Szilágyi-opuszjegyzék elkészülte városunk jó hírét növelhetné itthon és külföldön egyaránt.

A kisgrafika-gyűjtő kör Hajdúböszörményben a 80-as évek végén megszűnt. Újjászervezésének szükségességét ezzel az emlékezéssel is szeretnénk hangsúlyozni.

Dr. Varga Gábor

Szilágyi Imre linómetszete, X3

A SZENTTAMÁSI MŰVÉSZTELEP KIÁLLÍTÁSA

A Magyar Rézkarcolók Egyesülete a GALÉRIA IX-ben 2002. február 1. és február 14-ike között rendezte meg a Törökszentmiklós közelében található, s a lótenyésztő telepéről is nevezetes Szenttamás pusztán a nyaranta működő művésztelep fiatal alkotóinak kiállítását.

A fiatal művészeket, – akik nemrég végezték el a Képzőművészeti egyetemet, vagy annak még ma is hallgatói, – *Lelek Mária* belsőépítész mutatta be a megjelenteknek és lírai hangú bevezetőjével nyitotta meg a tárlatot, az alábbiak szerint:

Juhász Ferenc
CSIKÓELLÉS

Májusi rózsák nyíltak éppen,
bodza bomlott és orgonák,
mikor a ló elleni készült.
Sokszor pihent, döcögve járt.

Pöttöm legényke jártatta lassan
virágos réten és dalolt.
Mire fáradtan hazaértek,
az ég kék vállán ült a hold.

Az istállóban, puha almon,
tajték verte ki, remegett,
szuszogtak, fújtak, fekvé nézték
szétterült hasú tehének.

Amikor a kazlak is aludtak,
s a Göncöl rúdja délnek állt,
a ló megellett. Sokáig nyalta
Leragadt szemű csikáját.

Anyja mellett aludt a jövevény,
dunnából kiszakadt pehely.
Sose terült a szalma szebben,
nem aludt így a hó, a tej.

Piros kalappal jött a hajnal,
intett és aztán elfutott.
A csikó fölállt. Csomós kis lába
reszketett, akár a habok.

S hogy az ablakon bedugta kék orrát
a reggel, s rájukszagolt,
anyja hasát döfködte vidáman,
hamvas pofával megszopott.

Lombok susogtak összevissza,
tyúkrok kotortak, boldogok,
irigységükben elhervadtak
Az aranyszirmú csillagok.

Ahogy körbenézek, csodálkozó arcokat látok...